

Erdőmérnök-hallgatók az északi sarkkörön túl

A három hetesre tervezett skandináv kör- (tanulmány-) utunkat 2009. 07. 05-én kezdtük meg. Már az indulás sem volt egyszerű. Próbálták már fejben összeállítani, hogy vajon mire is lehet szüksége az embernek 3 röpké hét alatt? No, ha ezt elképzelték, akkor lépünk a megvalósítás mezejére, és lássuk a bevásárló listát! Hosszú? Valóban... Na, akkor jöjjenek a legszükségesebbnek vélt dolgok, pakoljuk azokat használatauk szerint külön csomagokba, majd hihetetlenül lepődünk meg, hogy egy ötszemélyes (a Honecker névre hallgató négyütemű Wartburg) autóba még erős jó szándékkal sem fér el két ember és azok a tutin összeállított csomagok. No sebjaj, akkor szelektálunk, mindaddig, míg az ajtókat különösebb erőlködés nélkül képesek nem vagyunk becsukni. Ha mindezzel megvagyunk, akkor harpiunk bele a 8785 km első métereibe.

A kalandok mellett információt akarunk gyűjteni a skandináv erdőgazdaságról, valamint az erdészetek és természetvédelmi szervezetek kapcsolatáról, illetve a két szakma társadalmi megítéléséről. Mindehhez a Gemenc Zrt.-től kaptunk jelentős támogatást.

Az információgyűjtésünk eredményeként kiderítettük, hogy ott, ahol az erdészet és a természetvédelem egy céggént üzemel (kivéve a nemzeti parkokat), valamint adventív és invazív fajok jóformán be sem teszik a lábukat, ott nem is alakul ki, ami nálunk, Magyarországon igen, a minden minőségben elkülönült szervezetek közötti ellentét. Az emberek mérhetetlen nyugalommal és higgadsággal képesek végezni a munkájukat, hisz ott az erdészet

jóformán a fahasználattal foglalkozik (sem mesterségesen telepíteni, sem felújítani nem szükséges, hiszen „...a természet megoldja!”), és nem elhanyagolható a közjóléti tevékenységük sem, valamint sok energiát fektetnek a különböző ismeretterjesztő és promóciós tevékenységekbe.

Nos, az út alatt hihetetlen sok minden történt velünk. 18 nap alatt Európa 13 országában jártunk. Számtalan kalandban volt részünk, ebből szedünk most egy csokorral, hogy megmutassuk milyen az élet a Wartburggal, egy sátorral, és egy kemping-gázzal. Hol aludnának, ha lenne egy csuromvízes sátruk és kb. 20 órája autóznának szakadó esőben? A teljesen telepakolt autóban?

Először mi is erre jutottunk, de végül egy zseniális ötlettől vezérelve (és a szerencsének köszönhetően) egy szabad strand férfiöltözőjében kötöttünk ki (száraz volt!), a női részt fenntartottuk a sátor szárításához!

A harmadik napja tartó esőben, amely megegyező volt egy magyar vihar intenzitásával, autópályán 110 km/h-nál az ablaktörlő lapátunk inkább az aszfaltot választotta az ablakunk helyett. De még szép, hogy egy erdőmérnök-hallgató megoldja, hiszen a túlélőkészletünk tartalmazott némi szigetelőszalagot és drótot is. Azért képzelhetik, egy Wartburg! De eddig már eljutottunk vele. Azt hittük fel is készültünk mindenre, amúgy rendesen, és kis telefo-

nos segítséggel végül minden hibát megjavítottunk, de azért voltak meglepetések. Autónk még adott néhány feladatot, amelyek nem mindig bizonyultak egyszerűnek, de bebizonyosodott, hogy képesek vagyunk féltengelyt cserélni (ki nem? csak egy óra betenni a két nyolcas talpas csavart, ha fel van emelve a fél kocsi) egy benzinkútnál Inariban (Inari: Finnország északi részén található 10 000 lelkes „nagyváros”, ahol természetesen nem dolgozik egyetlen autószerelő sem).

Utunk során Svédországot elérve már nem szállt le éjszaka, az itthon megszokott sötétség, így 10 napig éjjelnappal világos volt. Képzeltetik, mikor keltünk reggelente, aki 7-kor ébredt már a lusta dög kategóriába tartozott. Nem ritkán költöttük el a vacsoránkat éjjeltájban, télikabátban, a sátrunk mellett rögtönzött asztalon úgy, hogy a napsugarak még játszottak fémedényeink szélén.

Talán szakmai ártalom, de elsősorban a növényvilág ejtett rabul mindkettőnk. Olyan növények jelennek meg tömegesen, amelyeket itthon vagy csak mesékből vagy a tv-ből ismer az ember. Térdig lehet gázolni a csarabban, egymás hegyén-hátán található a fekete, a vörös, valamint a tőzegáfonya. Apró virágos növények élnek a puszta magaslatokon és a havas foltok szélén is. Csak ámul az ember a természet erejétől. A

Svartisen gleccser-től csupán néhány méterre hűsevő növény kötelezett fényképezésre, a svéd hegyek lankái között pedig csodálatos mohalápok kényszerítettek bennünket arra, hogy kipróbáljuk, vajon elszülődünk-e, ha rámerészkedünk? De, ugye minden-hova fel kellett mászni, ki kellett próbálni, meg kellett nézni, vagy ha lehetett, meg is fogni.

Az időjárás kipróbált bennünket, hogy valójában mit is bírunk. Volt szakadó eső, szikrázó napsütés, komor, felhős fél-

homály, és volt, hogy magában a felhőben töltöttünk napokat. Azt hittük egy felhőben lenni romantikus dolog, de valójában inkább vizes. Természetesen nem máshol, mint Nordkappon töltöttük időnk teljes egészét egy felhő hideg, nedves belsejében. A látótávolság nem haladta meg a 20 m-t, és néhány perc alatt a télikabátokról is folyt a víz. Nordkapp szigetére egy több, mint 7 km-es alagúton lehet eljutni autóval, ennek természetesen becsületesen elkérték az árát, amely csak egyetlen útra szólt. Az emlékhelyre, amit Európa legészakibb pontján emeltek, a belépés külön procedúra, csak kétnapos jegy vásárolható és igazából az emlékmű és a turistacentrum látogatható vele, ami kizárólag a gazdag ázsiai turisták

számára készült. Természetesen az is kiderült, hogy egyszerű embereket is beengednek, de nem kell, hogy kiírják, hogy mi csak nézelődhetünk, néhány méter után mindenki úgyis rájön magától, így innen mi viharos gyorsasággal távoztunk, hogy felfedezzük a még előttünk álló csodákat.

Azért vitathatatlanul nem csak a flóra, de a fauna is tartogat érdekességeket annak, aki először fedezi fel a környéket. A jávorszarvas igencsak tiszteletet parancsoló méreteit látva (azt hiszem sokan megijednének), meglepő a rénszarvasok higgadsága és nyugalma, amivel kezelik az étleterükbe betolakodó embereket. Nem csoda, hogy a Mikulás is őket választotta vonóerőnek...

A Mikulás Finnországban Rowan-emiben lakik a sarkkörön. Régi álom lévén, meg is látogattuk. Belépve a dolgozószobájába a Mikulás magyarul köszöntött bennünket, és mint kiderült, teljesen képben volt Magyarország földrajzi adottságaival. Tökéletesen betájélt, vajon honnan is érkeztünk, és egy közös fényképpel gazdagabban jöttünk el tőle.

Skandinávia teljesen más világ, az ott élő emberek, bár morfológiailag megegyeznek a magyarokkal, elég ha megszólalnak, és rájövünk, hogy nem arról szól az életük, mint nekünk. Könnyedebbek, idegenekre is képesek mosolyogni, és úgy élnek az életüket, hogy az nekik jó legyen. Élnek fél évet sötétben, fél évet világosan, a repülőtereik a közutakon vannak (természetesen ezek a repülő fel- és leszállási idejére sorompóval le vannak zárva), annyi vodkát isznak legalább, mint az oroszok, mégsem kell kerítést rakniuk a telkek közé és zárható kapukra sincs szükségük. Szabad a vadkemping és nyugodtan alhattunk sátrunkban, akár az erdőben, akár egy vasúti rakodó peremén.

Tímár Dani és Mészáros Dina

